

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 7/9597

Pabėgo jauni pavaduotojai

2 psl.

Savanoriškų pajėgų šventėje pagerbė anykštėnus

2 psl.

Ieškančių pagalbos Motinos ir vaiko krizių tarnyboje mažėja

3 psl.

Ar originali pavardžių rašyba – grėsmė lietuvių kalbai?

Renata STRAŽINSKIENĖ, Anykščių Antano Baranauskos pagrindinės mokyklos anglų kalbos mokytoja:

- Jeigu yra žmogaus pavardė, kodėl jos nerašyti taip, kaip ji rašoma?

3 psl.

šiuipynys

Modernizacija. Anykščių rajono savivaldybė ruošiasi modernizuoti vaikų lopšelių – darželių „Eglutė“ ir „Žilvitis“ pastatus. Praėjusią savaitę Anykščių rajono savivaldybėje vyko pasitarimas, kurio metu pristatyti parngti lopšelių-darželių „Eglutė“ ir „Žilvitis“ pastatų energetiniai audita ir juose nagrinėti siūlomų įgyvendinti energijos taupymo priemonių paketai.

Partija I. Demokratų partijos „Vardan Lietuvos“ steigiamasis suvažiavimas vyks sausio 29 dieną Palangoje. Ši partija Anykščių rajone turės galingą skyrių. Pasak vieno iš partijos steigėjų, be trijų kadencijų Seimo nario Antano Bauros, jau keturiasdešimt anykštėnų pareiškė norą tapti steigiamos partijos nariais. Keliolika būsimų demokratų yra buvę „valstiečiais“, kiti iki tol partiniai nebuvo.

Partija II. Laikinas Lietuvos valstiečių ir žaliųjų partijos Anykščių skyriaus pirmininkas Algirdas Ananka „Anykštai“ sakė, jog ataskaitinį rinkiminį skyriaus susirinkimą darys po to, kai įvyks steigiamasis Demokratų partijos „Vardan Lietuvos“ susirinkimas. „Matysime, kas lieka, kas nelieka. Jau atsirado žmonių, kurie parašė pareiškimus išeiti iš partijos, bet paskui persigalvojo. Sako: „Pasikarščiavome, ar priimsit atgal?“ Jiems sakau: „Visada priimsim“, – kalbėjo A.Ananka.

Santuoka. Ši mėnesį Anykščių rajono savivaldybės Teisės, personalo ir civilinės metrikacijos skyriuje tuoksia garbaus amžiaus pora, skelbia Anykščių rajono savivaldybė. Vyriškiui – 88-eri, o jo išrinktajai – 76-eri metai.

Skęstančiųjų gelbėjimas – gelbėjimo tarnybų reikalas

Sigita PIVORIENĖ

sigita.p@anyksta.lt

Vos sulaukę pirmųjų šalčių, žvejai mėgėjai skuba ant ledo. Su savimi jie privalo turėti ir smaigus, kad įlūžus būtų didesnė tikimybė išsigelbėti.

Kasmet, vos paspaudus pirmajam šaltukui, vandens telkiniai sulaukia gausybės lankytojų, dažniausiai poledinės žūklės mėgėjų. Žiemos pradžia žvejams išties buvo dosni: nemažas šaltukas dovanuoja storą ledą. Tačiau, orams atšilus, kai kur ant ledo lipiti tapo pavojinga.

Kaip elgtis ant ledo ir už ką žvejams gali tekti susimokėti baudą, ką daryti įlūžus ar pamačius skęstantįjį, skaitytojams papasakojo rajono tarnybų specialistai.

5 psl.

Pirmoji rajone privati mokykla keliasi į kaimą

Robertas ALEKSIEJŪNAS

robertas.a@anyksta.lt

Pernai rugsėjį Anykščių rajone atidaryta pirmoji privati „Šventosios upės mokykla“ planuoja iš miesto išsikelti į kaimą.

Gavusi Anykščių rajono savivaldybės sutikimą, „Šventosios upės mokykla“ galės įsikurti šiame Burbiškio kaimo pastate.

Anykščių rajono savivaldybės Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė Nijolė Pranckevičienė apie „Šventosios upės mokyklą“ sakė: „Mes neturime nei juridinės galios jų kontroliuoti, nei jie iš mūsų kokių nors rekomendacijų prašo.“

4 psl.

Planuojama uždaryti du kultūros centro skyrius

Anykščių kultūros centras šiemet ruošiasi uždaryti du kaimo skyrius. Kultūros židinių nebeliks Anykščių seniūnijos Ažuožerių bei Svėdasų seniūnijos Vaitkūnų kaimuose.

Anykščių kultūros centro direktorė Dijana Petrokaitė sakė, kad dviejų kultūros centro skyrių uždarymo klausimas bus svarstomas vasarį vyksiančiame Anykščių rajono tarybos posėdyje.

„Taryba tvirtins naujus Anykščių kultūros centro nuostatus. Nuostatuose nebelieka šių dviejų kaimo skyrių ir jie automatiškai uždarymi“, - sakė D.Petrokaitė.

Pasak D.Petrokaitės, kultūros centro skyrių Ažuožeriuose bei Vaitkūnuose neliks dėl to, kad jie iki šiol veikė avarinės būklės pastatuose.

„Kalbant apie Ažuožerius, prikelti pastatą, kuris nuo

Anykščių yra nutolęs 5 kilometrus, suprantame, kad yra neracionalu visomis prasmėmis. Tengi viską reikia tvarkyti – „nuo...iki...“ Taupome lėšas, bet to, žmonės nori kokybiškų renginių, skatinsime juos pasiekti Anykščius, nes jie pasiekia ir Vilnių, Kauną bei kitus miestus. O Vaitkūnuose pastatui investicijų nėra ir nebus. Nebėra ten prasmės kažką daryti“, - sakė ji.

Anykščių kultūros centro direktorė D.Petrokaitė tikino, kad dviejų uždaromų kaimo skyrių darbuotojai iš darbo nebus atleidžiami, o perkelti dirbti į kitus skyrius.

„Ažuožerių skyriaus vadovė

Alvyra Simanonienė šiemet pradės dirbti Kavarsko skyriuje, o Vaitkūnų skyriaus vadovė Aldona Bagdonienė išėjo iš darbo“, - informavo D.Petrokaitė.

Pokalbio metu taip pat pasidomėjome, kokia ateitis laukia Anykščių kultūros centro Leliūnų skyriaus, kuris kartu aptarnauja ir Debeikius. Pernai mirus Leliūnų skyriaus vadovei Vitai Miškeliūnienei, šiame skyriuje liko dirbti tik meno vadovė Irena Kuliavienė.

„Dairysimės naujo darbuotojo. Reikėtų, kad tas žmogus mokėtų dirbti komandoje. Aišku, būtų labai gerai, jei tas žmogus būtų iš Leliūnų, nes visą laiką dirbti su bendruomene lengviau vietiniam žmogui. Tai natūralu. Manau, kad tas skyrius toliau dirbs. Gal dirbs kitaip, bus mažiau renginių, gal jie bus kito-

Robertas ALEKSIEJŪNAS
robertas.a@anyksta.lt

Anykščių kultūros centro direktorė Dijana Petrokaitė mano, kad renovuoti avarinės būklės kultūros pastatus rajono seniūnijose yra neracionalu.

kie“, - sakė D.Petrokaitė.

Uždarius skyrius Ažuožeriuose bei Vaitkūnuose, Anykščių kultūros centras rajono kaimuose bei miesteliuose turės 11 skyrių.

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Anykščių rajono savivaldybės administracijos skyriai - Statybos, Kultūros, turizmo ir komunikacijos bei Bendrasis ir ūkio. Beje, pastarajam skyriui laikinai vadovauja buvęs nuolatinis skyriaus vedėjas, o dabar vyriausiasis specialistas Algirdas Žalkauskas.

Pabėgo jauni pavaduotojai

Anykščių rajono savivaldybės administracija skelbia Anykščių bei Kurklių seniūnijų seniūnų pavaduotojų konkursus.

Seniūnų Eugenijaus Pajarsko ir Algimanto Jurkaus pavaduotojais dirbo jauni vyrai, kurie pasitraukė iš pareigų. Naujasis Anykščių seniūno pavaduotojas Simonas Lasys darbą pra-

dėjo tik gruodžio pradžioje, o Kurklių seniūno pavaduotojas Vytautas Peleckas išdirbo trejus metus.

S.Lasys 2021-aisiais spėjo padirbėti, tiesa, neilgai ir Ro-

kiškio rajono Kriaunų seniūnijos seniūnu.

Šiuo metu yra paskelbtas ir savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėjo pavaduotojo bei Bendrojo ir ūkio skyriaus vyriausiojo specialisto konkursas.

Nuolatinį vedėjų neturi trys

Savanoriškų pajėgų šventėje pagerbė anykštėnus

2022 m. sausio 17 d. Vilniuje, Nepriklausomybės aikštėje, prie Lietuvos Respublikos Seimo rūmų, ir Vilniaus rotušėje, paminėtos Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų įkūrimo 31-osios metinės. Renginyje buvo apdovanoti anykštėnai.

Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadovs plk. Linas Kubilius Garbės savanorio vardą suteikė ir specialiu ženkle apdovanojo srž. Gintarą Pliskauską.

Geriausiam 2021 metų karių savanorių darbdaviui - Anykščių rajone įsikūrusios UAB „Lyksna“ direktoriui Tomui Šližiui Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadovs plk. Linas Kubilius įteikė Kariuomenės vado įsteigtą apdovanojimą.

Už ilgametę, sąžiningą, pavyzdinę tarnybą Garbės savanorio vardas buvo suteiktas ir specialus ženklas įteiktas seržantui Gintarui Pliskauskui, Rinktinės 505 pėstininkų kuopos kariui savanoriui.

Lietuvos kariuomenės Krašto apsaugos savanorių pajėgų Vyčio apygardos 5-osios rinktinės redakcijai atsiųstoje informacijoje apdovanojimus pelniusių laureatų nuopelnai pristatomi taip:

„Tomas Šližius - UAB „Lyksna“ direktorius. Už ne vienerius metus trunkantį puikų bendradarbiavimą, logistinę paramą, prisidėjimą prie kuopos gerbūvio gerinimo Rinktinės karių karinio rengimo metu, taip pat už dalyvavimą sportinės veiklos ir kituose renginiuose.

Krašto apsaugos savanorių pajėgų vadovs plk. Linas Kubilius ir geriausias 2021 metų karių savanorių darbdavys - UAB „Lyksna“ direktorius Tomas Šližius.

UAB „Lyksna“ įmonėje dirba 8 Anykščių 505 pėstininkų kuopos kariai savanoriai (3 iš jų skyrių vadai), kurie nuolat (šių karių lankomumas 88 proc.) dalyvauja Rinktinės kariniame rengime ir TMU vykdyme, taip pat Lietuvos valstybės patriotiškumo puoselėjimo, Rinktinės sportiniuose renginiuose. Vadovas skatina jaunų karių patriotiškumo ugdymą, sudaro galimybes sėkmingai dirbti įmonėje bei tarnauti Rinktinėje. Abipusiu pasitikėjimu parem-

tas bendradarbiavimas prisideda prie geresnių ir UAB „Lyksna“, ir kuopos karinio rengimo rezultatų.

Seržantas Gintaras Pliskauskas Krašto apsaugos savanorių pajėgose tarnauja daugiau nei 20 metų. Per ilgametę tarnybą karys savanoris užsirekomendavo kaip uolus ir pavyzdingas, sąžiningas ir skiriamas daug dėmesio bei savo asmeninio laiko profesiniam ir fiziniam tobulėjimui, patikimas, nebijantis papildomos atsakomybės karys. Seržantas Gintaras Pliskauskas aktyviai dalyvauja kuriant Lietuvos kariuomenės įvaizdį, aktyvus agitacinėje veikloje ir visuomeniniuose renginiuose. Jis vienas geriausių kuopos karių, kurio įgyta patirtis yra perduodama jaunesniems kuopos kariams. Karys yra puikus pavyzdys tarnybos draugams, dalyvavęs ne vienerius metus Rinktinės Geriausio pėstininkų skyriaus varžybose ir šio skyriaus sudėtyje laimėjo pirmąsias vietas“, - rašoma Vyčio apygardos 5-osios rinktinės štabo S5 skyriaus atsiųstame pranešime.

-ANYKŠTA

Nuotr. Lietuvos kariuomenės Sausumos pajėgų/KASP archyvo.

spektras

Siūlymas. Seimo Laisvės frakcijos atstovai siūlo didinti baudas už automobilių statymą neigaliesiems skirtose vietose. Pagal Administracinių nusižengimų kodekso pataisas, sustojimas ir stovėjimas neigaliųjų automobilių stovėjimo vietose, neturint sustojimą ar stovėjimą tokiose vietose pagrindinio dokumento, vairuotojams užtrauktų 60–180 eurų baudą. Šiuo metu už tai baudžiama bendrąja tvarka kaip už automobilių sustojimą ir stovėjimą nustatančių Kelių eismo taisyklių nesilaikymą – nuo 30 iki 90 eurų.

Tvarka. Nuo pirmadienio kino teatrų salėse, kuriose yra valgoma ir geriama, tarp žiūrovų turi būti palikta bent viena laisva kėdė. Tai numatyta sveikatos apsaugos ministro Arūno Dulkio sprendime. Kino teatruose žiūrovams nuo šešerių metų būtina dėvėti respiratorius, tačiau juos galima nusiimti kino salėje vartojančiam maistą ir gėrimus. Nuo pirmadienio taip pat keičiasi izoliacijos tvarka – ji tampa privaloma tik po kontakto su sergančiuoju koronavirusu šeimoje, nebereikės izoliuotis turėjusiems didžiausios rizikos sąlytį darbe. Be kita ko, trūkstant darbuotojų nuo šiol leidžiama dirbti gyvybiškai svarbių sričių atstovams, sergantiems besimptome COVID-19 forma ar po buvusio kontakto su sergančiais.

Kambarys. Seimo kanceliarija politikų pageidavimu antruoje rūmuose įrenginėja sportuoti skirtas patalpas. Patalpų, kur galėtų pasportuoti, ypač vakare užtruks parlamento posėdžiams, prašė kai kurie Seimo nariai. Atsižvelgusi į tai, Seimo kanceliarija rado nedideles patalpas šalia jau įrengtos dušinės. Seimo Spaudos tarnyba informavo, kad suremontavus patalpas jose bus įrengti keli treniruokliai: bėgimo takelis ir elipsinis treniruoklis. Planuojama, kad remontas ir treniruoklių įrengimas kainuos apie 7 tūkst. eurų.

NATO. NATO sąjungininkai paskelbė padidintą pajėgų parengtį ir pasiuntė karinių laivų ir naikintuvų, kad sustiprintų bloko rytinio sparno gynybą, didėjęs įtampa dėl Rusijos pajėgų telkimo aplink Ukrainą. Aljansas atkreipė dėmesį pastarosios dienos priimtą Danijos sprendimą pasiųsti į Baltijos šalis fregatą ir karinių lėktuvų. Ispanijos didinamą karinių jūrų pajėgų parengtį ir Nyderlandų sprendimą paskelbti „laivo ir sausumos dalinių parengtį“ dalyvauti greitojo reagavimo pajėgų operacijose.

-BNS

Ieškančių pagalbos Motinos ir vaiko krizių tarnyboje mažėja

Anykščių socialinių paslaugų centro Motinos ir vaiko krizių tarnyba sulaukia vis mažiau besikreipiančių dėl pagalbos. Šia tema portalo anyksta.lt redaktorius Robertas ALEKSIEJŪNAS kalbėjosi su atvejo vadybininke Vaida GARŠANOVIENTE.

Atvejo vadybininkė Vaida Garšanovienė sakė, kad vidutinis besikreipiančiųjų amžius yra 40 metų.

- Kiek asmenų šiuo metu Motinos ir vaiko krizių tarnyboje yra suteiktas laikinas apgyvendinimas?

- Šiuo metu Anykščių rajono socialinių paslaugų centro Motinos ir vaiko krizių tarny-

Motinos ir vaikų krizių tarnyba veikia Anykščių rajono socialinių paslaugų centro pastate Šaltupio gatvėje.

boje laikino apgyvendinimo paslauga asmenys nesinaudoja.

- Kiek asmenų tokia paslauga pasinaudojo pernai?

- Pernai laikino apnakvydinimo ir laikino apgyvendinimo paslaugomis pasinaudojo

12 asmenų. Motinos ir vaiko krizių tarnyboje gyveno šie asmenys 116 dienų. Iš viso bendrosios socialinės paslaugos buvo suteiktos 607 kartus. Tai buvo konsultavimo, informavimo, tarpininkavimo, maitinimo, sveikatos priežiūros paslaugų organiza-

vimas, darbinių įgūdžių ugdymas, laisvalaikio ir kitos paslaugos.

- Kokios tendencijos - daugėja/mažėja laikinai apgyvendinamų asmenų skaičius? Kokios pagrindinės priežastys priverčia žmones naudotis šios tarnybos paslaugomis? Koks besinaudojančių šia paslauga asmenų vidutinis amžius? Iš kokių rajono vietų dažniausiai sulaukiate pagalbos prašymų?

- Laikino apnakvydinimo ar laikino apgyvendinimo paslaugomis besinaudojančių asmenų, palyginti su 2020 m. ar 2019 m. laikotarpiu, sumažėjo. Per 2020 m. laikotarpį Motinos ir vaiko krizių tarnybos laikino apgyvendinimo paslaugomis pasinaudojo 20 asmenų, gyveno 85 dienas, bendrosios socialinės paslaugos buvo suteiktos 291 kartą.

Per 2019 m. laikotarpį laikino apgyvendinimo paslaugomis pasinaudojo 23 asmenys. Asmenys gyveno 148 dienas. Bendrųjų paslaugų per šį laikotarpį buvo suteikta 392 kartus.

Asmenų, besikreipiančių

pagalbos, kreipimasi lėmusios priežastys galėtų būti siejamos ir su tuo, kad Anykščių rajone 2020 m. įsikūrė Anykščių rajono šeimos ir vaiko gerovės centro Krizių padalinys. Taip pat Anykščių rajone apgyvendinimo paslaugas moterims su vaikais teikia nevyriausybinė organizacija VŠĮ Anykščių jausmų ratas.

Laikino apnakvydinimo ir apgyvendinimo Motinos ir vaiko krizių centre paslaugos skiriamos krizinėje situacijoje esantiems asmenims ir jų vaikams, socialinę riziką patiriančioms šeimoms (vienišiems tėvams ir jų vaikams, besilaukiančioms moterims, nepilnametėms merginoms, besilaukiančioms kūdikio, nepilnametėms motinoms ir kitiems asmenims. Asmenys pagalbos kreipiasi iš viso Anykščių rajono. Vidutinis besikreipiančiųjų amžius - apie 40 metų. Pagrindinės priežastys, dėl kurių asmenys apsigyvena Krizių tarnyboje, yra problemos, kylančios dėl būsto, dėl smurto artimoje aplinkoje, tėvystės įgūdžių stokos besirūpinant mažamečiais vaikais ir kitos.

komentarai

Ar originali pavardžių rašyba – grėsmė lietuvių kalbai?

Seimas šį mėnesį įteisino originalią vardų ir pavardžių rašybą lotyniško pagrindo rašmenimis asmens dokumentuose. Įstatymu įtvirtinta, kad Lietuvos piliečio vardas ir pavardė asmens dokumentuose gali būti rašomi lotyniškos abėcėlės rašmenimis be diakritinių ženklų, jei jis pasirenka nelietuvišką sutuoktinio pavardę. Tai reiškia, kad įstatymas leis lietuviškuose pasuose rašyti x, w ir q raides.

„Anykšta“ teiravosi pašnekovų, ar toks sprendimas yra žmogaus orumo užtikrinimas, ar kalbos išdavystė.

Grėsmės lietuvių kalbai nematau

Renata STRAŽINSKIENĖ, Anykščių Antano Baranausko pagrindinės mokyklos anglų kalbos mokytoja:

- Jeigu yra žmogaus pavardė, kodėl jos nerašyti taip, kaip ji rašoma? Normalus čia dalykas, visai tam pritariu. Keistai skamba. Jei, pavyzdžiui, buvusio Amerikos prezidento pavardė bus rašoma Trampas (angliškai jo pavardė rašoma Trump, - red. pastaba), tai žmogus gali net nesuprasti, apie koki žmogų

vyksta kalba. Ir visai nebūtina žmogui mokėti anglų kalbą, jis mato, kokia yra žmogaus pavardė. Kam ją būtina lietuvininti? Juk kai mes nuvykstame į kitas šalis, mūsų lietuviškų pavardžių tikrai neperskaito anglai ar kokie arabai. Nekeičiame dėl to savo pavardžių, jos yra tokios, kokios yra - su visom „ė“, „š“ ir „ž“.

Nematau grėsmės lietuvių kalbai. Lietuvių kalba turi savo gilią šaknis ir tradicijas, o kad keli šimtai ar tūkstančiai žmonių savo pavardes rašys taip, kokios jos yra realybėje, tai, man atrodo, nėra jokios grėsmės.

Nenoriu, kad lietuviški rašmenys būtų dalkomi

Gerimantas KAKLAUSKAS, anykštėnas:

- Kvailystė! Yra lietuvių

kalba, yra Konstitucinio teismo nutarimai ir nėra čia ko šokinėti pagal kažkieno dūdelę. Užtenka, mes jau prisišokinėjome sovietiniais laikais 50 metų.

Jeigu mūsų valstybinė kalba yra nusistovėjusi, raidynas nusistovėjęs, tai jokių negali būti pakeitimų.

O kam tai nepatinka, tegul važiuoja į tą šalį, kurioje tų raidžių vartojimas jam yra tinkamas.

Esu lietuvis ir nenoriu, kad mūsų lietuviški rašmenys būtų dalkomi pagal kažkieno nurodymus ir diktatą.

Jeigu mes ir toliau žingsniuosime tokiu keliu, greitai turėsime pereiti į kinų hieroglifų abėcėlę.

Aplanko dviprasmiškos mintys

Regina ŽVIRBLIENĖ, Svėdasų Juozo Tumo - Vaižganto gimnazijos lietuvių kalbos mokytoja:

- Mažstant apie tai, aplanko dviprasmiškos mintys.

Jei žmogus yra Lietuvos pilietis, jo pase įrašai turėtų būti lietuviškais rašmenimis. Kita vertus, sulietuvinintos pavardės rašymas galbūt žeidžia asmens orumą ir žmogus galėtų patirti tam tikrų nepatogumų, nes turėtų skirtingas pavardes (pvz., vaikas-tėvas).

Manau, būtų teisingiausia, jei asmens dokumentuose šalia sulietuvinintos pavardės būtų papildomas įrašas.

Nustebino, kad sprendimas priimtas konservatorių

Juozas RATAUTAS, anykštėnas:

- Girdžiu sakant, jog Lietuva Konstituciją ir Valstybinę kalbą išdavė savo noru. Nesu šios pozicijos šalininkas - juk šios trys raidės bus vartojamos tik asmens dokumentuose, siekiant nepažeisti kai kurių mūsų piliečių teisės į tapatumą. Nei kalbos archaiškumui, nei gražiai literatūrinei ir šnekamajai kalbai ši naujovė neturės reikšmės.

Kita vertus, mane nustebino, jog kontraversiškai vertinamas sprendimas priimtas konservatorių konservatorių balsais, kai vertybes pastarieji gina principingai, net nežiūrėdami į nuostolius ir žalą žmonėms. Vertindami šį veiksma, turim atminti bei priminti ir tai, kad visi be išimties turim taikytis su tradicijomis, taisyklėmis bei teisinėmis normomis šalies, kurioje gyvename. Tad jausmas dvejopas.

-ANYKŠTA

Šildymas kompensuojamas ne visiems

Sigita PIVORIENĖ
sigita.p@anyksta.lt

Šį sezoną, šilumos kainos šoktelėjo į viršų, gyventojai aktyviai naudojami jiems suteiktomis būsto šildymo išlaidų kompensacijomis.

Apie tai, kaip gauti kompensaciją ir kam ji priklauso, „Anykštos“ skaitytojams papasakojo Anykščių rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja Ieva Gražytė.

Anykščių rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja Ieva Gražytė teigė, kad būsto šildymo išlaidų kompensacijomis pasinaudoja beveik visi, galintys jas gauti.

Teisė į kompensaciją turi gaunantys mažas pajamas

Atšalus orams ir prasidėjus šildymo sezonui, nepasiturintys gyventojai turi teisę kreiptis į rajono savivaldybę, kad jiems būtų sumažintas mokestis už šią

paslaugą. Būsto šildymo išlaidų kompensacijomis gali pasinaudoti pensinio amžiaus, vieniši asmenys, neįgalieji, mažas pajamas gaunantys kartu gyvenantys žmonės ar sunkiau besiverčiančios šeimos su vaikais.

„Teisė į būsto šildymo išlaidų

kompensacijas turi gyvenamąją vietą būste deklaravę arba būstą nuomojantys ir faktiškai gyvenantys, bendrai gyvenantys asmenys arba vienas gyvenantis asmuo, jei kreipimosi dėl kompensacijų metu atitinka Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo numatytas sąlygas. Jei būstą nuomojantys žmonės nori gauti kompensacijas, turi būti su nuomotoju sudarę gyvenamųjų patalpų nuomos sutartį raštu ir ją įregistravę viešame registre“, – kas turi teisę gauti kompensaciją už šildymą, paaiškino I. Gražytė.

Prašančių kompensacijos daugėja

Anykščių rajone būsto šildymo išlaidų kompensacijas gaunančių gyventojų skaičius yra kintantis. „Didžiausias skaičius asmenų, kurie kreipiasi dėl kompensacijų – Anykščių mieste ir kitose didesnė gyventojų skaičių turinčiose seniūnijose“, – sakė I. Gražytė.

Savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja teigė, kad šiais metais dėl būsto šildymo kompensacijos kreipėsi daugiau gyventojų nei pernai: „Šiame spalio mėnesį teisė į būsto šildymo išlaidų kompensacijas – kalbant apie centralizuotą šildymą – buvo nustatyta 700 asmenų, o lapkritį suteikta 799 gyventojams (už centralizuotą šildymą ir kitą kurą). Tuo tarpu 2020-aisiais spalio mėnesį kompensacijas gavo 660 asmenų, o lapkritį – 554 rajono gyventojai. Visi besikrei-

piantys turi teisę gauti šildymo išlaidų kompensacijas, jei tik jie atitinka piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymo nuostatas“, – apie tai, kiek rajono gyventojų gauna kompensaciją už būsto šildymą ir kaip ją gauti, pasakojo I. Gražytė.

Šiais metais besikreipiančių gyventojų skaičius dėl kompensacijų išaugo, nes nebevertinamas turtas.

Kompensaciją gali prarasti

Dėl būsto šildymo išlaidų kompensacijų paprastai galima kreiptis nuo spalio mėnesio, o nuo lapkričio – dėl kito kuro kompensavimo. Jei gyventojas pavėlavo pateikti prašymą prasidėjus šildymo sezonui, jis tai gali padaryti ir vėliau bei atgauti pinigų už du praėjusius mėnesius.

Kad gautų kompensacijas visą šildymo sezoną, gyventojai prašymus turi pateikti kas tris mėnesius. „O jei nesikeičia bendrai gyvenančių asmenų sudėtis, vieno asmens šeiminei padėtis ar jų pajamos, tuomet kompensacija skiriama ir ilgesniam laikui – pusei metų“, – sakė vedėja ir pridūrė, kad gaunantieji kompensacijas už būsto šildymą gali jas ir prarasti: taip atsitinka, jei padidėja gyventojų pajamos.

Kompensacija taip pat nėra visuomet vienodo dydžio. Ji gali pasikeisti, jei pakito būsto šildymo kaina ar valstybės remiamų pajamų dydis, kuris yra taikomas būsto šildymo išlaidų kompensacijai apskaičiuoti.

Būsto šildymo išlaidų kompensacijos, teikiamos centralizuotai, Anykščiuose apskaičiuoja UAB „Anykščių šiluma“, o jos finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų. Praėjusį šildymo sezoną buvo panaudota 325 tūkst. eurų.

Kompensuoja ne visada

Tačiau ne visiems, kuriems nustatoma teisė į kompensacijas, būsto šildymo išlaidos kompensuojamos. „Būna, kad tos dalies tiesiog neišeina kompensuoti – pavyzdžiui, spalio mėnesį daug kas kompensacijos negavo, nes šildymo sezonas prasidėjo vėliau nei spalio pirmąją, orai nebuvo šalti ir šildymo išlaidos buvo labai mažos, – aiškino I. Gražytė. – Jei kompensuoti šildymo išlaidų dalies gyventojui neišeina, tada kitą mėnesį jis vėl gali kreiptis ir, perskaičiavus pajamas, vėl žiūrims, galbūt kompensacija žmogui jau priklauso“.

Ko reikia, norint gauti kompensaciją dėl būsto šildymo? „Kreipdamasis dėl kompensacijų asmuo turi pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, nurodyti duomenis apie save ir bendrai gyvenančius asmenis, veiklos pobūdį, gaunamas pajamas, kitą kompensacijoms gauti būtiną informaciją. Taip pat reikia pateikti pažymą apie gaunamas pajamas“, – pasakojo Anykščių rajono savivaldybės socialinės paramos skyriaus vedėja Ieva Gražytė.

Galimybė gauti kompensacijas pasinaudoja beveik visi nepasiturintys gyventojai.

Pirmojo rajone privati mokykla keliasi į kaimą

(Atkelta iš 1 psl.)

VšĮ „Šeimos idėjų centras“, kurios vadovė yra Aušra Baltūnienė, mokyklai nusižiūrėjo patalpas Anykščių seniūnijos Burbiškio kaime. Feisbuke mokyklos steigėjai skelbia, kad šiame kaime jau kuriasi.

„Anykštos“ žiniomis, „Šeimos idėjų centras“ planuoja įsikurti Anykščių rajono savivaldybei priklausančiose patalpose, ku-

riose sovietmečiu veikė kontora. Buvusiame renovuotame kontoros pastate šiuo metu yra įsikūrusios vietos bendruomenės organizacijos, Anykščių kultūros centro bei Anykščių Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos skyriai. Gavusi savivaldybės sutikimą, „Šventosios upės mokykla“ įsikurtų laisvose trijų kambarių patalpose.

Priminsime, kad „Šeimos idėjų centras“ Debeikiuose yra įkūrus

vaikų dienos centrą. Įstaiga turėjo planų šiame miestelyje atidaryti ir „Šventosios upės mokyklą“, tačiau tam būtų reikėję atlikti nemažai procedūrų. Anot teisės aktų, iš Anykščių rajono savivaldybės nuomojamose patalpose gali veikti tik Vaikų dienos centras, tai yra gali būti vykdomas tik neformalusis švietimas.

Anykščių rajono savivaldybės švietimo skyriaus vyriausioji specialistė Nijolė Pranckevičienė apie

šiuo metu vykdomą „Šventosios upės mokyklos“ veiklą bei planus negalėjo nieko pasakyti: „Mes neturime nei juridinės galios jų kontroliuoti, nei jie iš mūsų kokių nors rekomendacijų prašo. Mes tik žinome, kad jie jau nebe Anykščiuose, o Burbiškyje.“ – sakė ji.

Įslaptintame Anykščių miesto gyvenamajame name nuo praėjusių metų rugsėjo be privalomo turėti leidimo - Higienos paso pradėjusi veikti nevalstybinė „Šven-

tosios upės mokykla“ sulaukė Nacionalinio visuomenės sveikatos centro specialistų dėmesio ir už tai gavo piniginę baudą.

Šiuos mokslo metus „Šventosios upės mokykloje“ pradėjo penki pradiniai klasių moksleiviai. Juos mokė viena pradinė klasių mokytoja.

Šiuo metu „Šeimos idėjų centras“ ieško mokytojo. Skelbiama, kad vaikams mokyti „Šventosios upės mokykloje“ galėtų būti priimtas ir pedagoginio išsilavinimo neturintis asmuo.

tautos balsas

Perskaičiau skaitytojos iš Skiemonių mintis, atstovaujantis „tautos balsui“ („Paminklo trūks tik balandžiams, „Anykšta“ 2022-01-11), nesitveriu neišsakiusi savo nuomonės.

Nereikia nieko griauti, kelti. Jeigu pastatyta, tegul stovi, nes tai liudija, sukelia daug minčių, pamąstymų kas ir kodėl? Miestas be paminklų, skulptūrų – ne-

gyvas, neįdomus, praradęs savo šarmą...

Pirma - paminklas yra kūrinys. Griaudami, daužydami paniekiname ne vien tik tą, kuriam skirtas, bet ir tuos, kurie jį kūrė, statė. Žaloti kūrybą – nusikaltimas!

Antra, Petras Cvirka yra lietuvių tautos rašytojas. Vien už žodžius „žemė maitintoja“ nederėtų jo niekinti. Jeigu įsiklausysim,

kokie jie gražūs ir prasmingi - „žemė maitintoja“. Iki šių dienų nepraradę savo gilaus aktualumo ir jų svarbumas tik auga su laiku. „Žemė maitintoja“!

Trečia, Petras Cvirka – istorinė asmenybė. Norim ar nenorim, jis iš to laikmečio, ant kurio kariami visi šių dienų griekai. Žinom, koks tai buvo laikotarpis. Ar mes niekinsim, ar spjaudysim – niekas

nesikeis. O ir nereikia, kad keistųsi, nes tai parašė istorija! Istorijos nereikia koreguoti, reikia ją pažinti tokią, kokia ji buvo iš tiesų.

Na, balandžiams nenurodysi, kur nutūpti. Ne čia blogiausia. Blogiausia, kaip seni žmonės sako, kai paukštis į savo lizdą šika.

Mylėkim savo tautą su visais jos pakilimais ir nuosmukiais, su kančiom ir žaizdom. Gerbkim savo istoriją tokią, kokią parašė laikmetis. Griaut ir daužyt yra vandalizmas, sukeliantis kitas blygbes.

Skaitytoja iš Andrioniškio seniūnijos

Savo nuomonę išsakykite paskambinę į „Anykštą“ (8-381) 5-82-46 arba el.paštu anyksta@anyksta.lt

Skęstančiųjų gelbėjimas – gelbėjimo tarnybų reikalas

Anykščių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas Arnoldas Kazakevičius sakė, kad žvejai, lipdami ant ledo, privalo su savimi turėti specialius smaigus. Už taisyklių nepaisymą gali tekti mokėti baudą.

(Atkelta iš 1 psl.)

Šiomet jau užfiksuota pažeidimų

Dažniausiai ant ledo – jau tvirto arba dar nelabai – lipa žvejai, kurie nekantraudami laukia, kada galės pasimėgauti poledine žūkle. Neretas jų rizikuoja ne tik užsitraukti baudą, tačiau pačiu didžiausiu turtu – savo gyvybe.

Paklaustas, ar šiuo metu yra saugu lipti ant ledo, Anykščių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas Arnoldas Kazakevičius sakė: „Sunku pasakyti, priklauso nuo vietos – kai kur yra saugu, kai kur – pavojinga. Priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba rekomenduoja septynių centimetrų ledo storį kaip saugų, bet aš patariu, kad, nepatikrinus ledo storio peikena, geriau ant jo neiti“.

O ką prieš lipdami ant ledo turi žinoti žvejai?

„Visų pirma – mėgėjų žvejybos taisyklės. Tai yra tiek žvejybos, tiek saugaus elgesio ant ledo reikalavimai. Taisyklėse yra punktas, kad žvejai turi turėti smaigus, kurie padėtų išlipti iš užšalusių. Tai – vienas pagrindinių reikalavimų. Žvejai dažniausiai gauna baudas už tai, kad neturi leidimo žvejybai, neturi smaigų, žvejoja su daugiau įrankių nei leidžiama. Jau ir šiomet teko nubausti pažeidėją – žvejojo naudodamas masalui žuvelę, o tai yra draudžiama nuo sausio 1 dienos“, – pasakojo A. Kazakevičius.

Paklaustas, ar žvejai nusižengia tyčia, ar galbūt iš tiesų nežino reikalavimų, aplinkosaugininkas sakė: „Sunku pasakyti, kokios priežastys lemia nusižengimus, gal kai kurie ir

Anykščių rajono ugniagesių tarnybos vadovas–viršininkas Valdas Tereškevičius patarė pamačius skęstantį žmogų visų pirma skambinti bendruoju pagalbos telefonu 112 ir stengtis išlikti ramiam.

iš tiesų nežino, bet reikalavimai nesikeičia jau daugelį metų, ir žvejai, manau, turėtų juos žinoti. Kai būna pakeitimų, tuomet sutinku, galbūt kažkas su jais nespėjo susipažinti. Na o dažniausi pasiteisinimai – nežinojau, nesitikėjau, kad būsiu pagautas. Didžiausia bauda už šiurkštų pažeidimą – žvejybą draudžiamais įrankiais arba kai leidžiamų įrankių skaičius viršytas daugiau negu dvigubai – 300 eurų“.

Baudos skiriamos ne visada: kartais žvejai išsisuka gavę tik įspėjimą. „Žiūrint, koks buvo pažeidimas. Mes elgiamės taip, kaip numatyta administracinių pažeidimų kodekse. Jei yra numatyta bauda už, pavyzdžiui, smaigų ar žvejybos leidimo neturėjimą, tai galima taikyti įspėjimą, o jei pažeidimai šiurkštesni, skiriama pinigine nuobauda“, – kalbėjo Anykščių aplinkos apsaugos inspekcijos viršininkas Arnoldas Kazakevičius.

Neturi galimybių gelbėti žmones

Paklaustas, ar tenka gelbėti ant ledo įlūžusius žvejus, Anykščių rajono ugniagesių tarnybos vadovas Valdas Tereškevičius teigė, kad ši tarnyba tokių galimybių neturi.

„Kadangi mes esame kaimo gaisrinė, neturime specialios įrangos – valtys, smaigų, todėl šis darbas deleguotas vykdyti sukarintoms tarnyboms: jie turi narus, specialiai apmokytus žmones. Mes šiuo metu praktikuojamės ir pagaliau žengiamė į tuos plačius vandenius su gelbėjimo įranga, kvėpavimo aparatais. Čia mūsų naujas „arkliukas“. Traukėme kelis skenduolius vasarą“, – pasako-

Anykščių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas Saulius Slavinskas teigė, kad šiais metais įlūžusio žmogaus dar neteko gelbėti.

jo V. Tereškevičius, – o su ledu nesuduriame, nors labai norėčiau tokiais darbais pasigirti. Reikia specialių valčių, specialaus transporto, kuris tas valtys įleidžia, nes su savo transportu privažiuoti nesam pajėgūs. Narų Anykščiuose irgi nedaug yra. Utenoje, Panevėžyje yra specialiai apmokyti žmonės, jie ir skenduolių ieško po ledu, ir žveją gelbėja“.

Ledas – ne vienodo storio

V. Tereškevičius pritarė A. Kazakevičiui, kad ledas ne visur yra vienodas. „Pats ant ledo žvejoju, tai galiu pasakyti, kad jis tinkamas kai kuriuose ežeruose. Yra ežerų, kur ledas siekia 10 centimetrų: buvau Zarasuose, ten gali vienoj vietoj penki žmonės ant ledo stovėti. Miškuose esančių ežerų ledas yra saugus – 10-12 cm. Bet yra tokių ežerų, į kuriuos įteka į arba iš jų išteka upeliai. Štai ten tikrai pavojinga, kadangi lauko temperatūra, kaip matome, apie nulį“, – kalbėjo V. Tereškevičius.

Ugniagesių tarnybos vadovas sakė iškvietimų traukti įlūžusius žmones taip pat negaunantis: „Visus iškvietimus kontroliuoja bendrasis pagalbos centras. Ir jei ten fiksuojama pranešime, kad skęsta žmogus, tuomet kaimo gaisrinės neinformuojamos, bet informuojamos tos pajėgos, kurios turi galimybę tam žmogui kaip įmanoma greičiau pagelbėti. Bendrasis pagalbos centras nurodo, kuriam ekipažui, kokioms tarnyboms važiuoti. Kuri yra arčiausiai, kuri specializuojasi toje srityje, ta į įvykio vietą ir siunčiama“.

V. Tereškevičius sakė, kad pernai įlūžusį žmogų priešgaisrinės tarnybos atstovui vis dėlto teko gelbėti. „Praėjusių metų

sausio mėnesį mūsų žmogus ne tarnybos metu važiavo į Anykščius, ir čia pat, tvenkinyje, prie šiltnamių, pamatė įlūžusį žmogų. Ir jis, kaip pilietis, tą žmogų išgelbėjo. Kol atvyko tarnybos, jis su tuo žmogumi pabuvo, bendravo. Vėliau kolegą priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento direktorius apdovanojo ženklu už neabejingumą“, – įvykį prisiminė ugniagesys.

Svarbiausia – neduoti rankos

Asmeniui, kurį skęstantį pamatė specialistas, ko gero, labai pasisekė. Tačiau ką daryti, jei išėjęs pasivaikščioti po gamtą, išvysti įlūžusį žmogų? V. Tereškevičius skaitytojams pažėrė patarimų.

„Pirmas dalykas, kurį privalau padaryti, pamatęs įlūžusį žmogų – kaip pilietis ar kaip ugniagesys – būtinai skambinti bendruoju pagalbos telefonu 112 ir operatyviai informuoti. Nesinervinti, napanikuoti, nes būna, kad susijaudini daugiau, nei tas, kuriam atsitiko nelaimė. Pagalbos tarnyba klausia, kurioje vietoje nelaimė, koks ežeras, o laikas eina, kiekviena minutė yra labai brangi. Todėl labai svarbu suteikti tikslią informaciją, nes šaltame vandenyje žmogus sąmoningas gali išbūti iki 10 minučių“, – sakė V. Tereškevičius ir pridūrė, kad reikia nebijoti skambinti pagalbą telefonu, net jei nesi įsitikinęs, kad pagalba žmogui tikrai reikalinga: geriau nerizikuoti.

„Gal tarnybos atvažiuosios jau ras žmogų išlipusį ant kranto, tačiau bet koku atveju geriau pranešti. Jokiu būdu pirmiausia nesiimkite skęstančiojo gelbėti patys, visada pirmas žingsnis – informuoti tarnybas. Tik tuomet, įvertinę savo jėgas, bandykite pagelbėti žmogui. Svarbiausia yra skęstantįjį kalbinti, kad jis neprarastų sąmonės. Žiūrėkite, kaip prie jo galima nueiti – o eiti reikia tuo keliu, kuriuo jis pats nuėjo – tai reiškia, kad ledas ten saugus. Jokiu būdu neiti kažkur šonu, nes didelė tikimybė įlūžti pačiam“, – patarimais dalijosi V. Tereškevičius.

Jei įmanoma, pasak rajono ugniagesių tarnybos vadovo, gelbėjant įlūžusį asmenį, reikia stengtis surinkti kuo daugiau stengtis surinkti kuo daugiau žmonių. „Gal kažkas pro šalį važiuoja, gal turi virvę, nes vargu ar išėjęs pasivaikščioti virvę nešies. Reikia apsidairyti, gal įmanoma kokią šaką nulaužti, kad būtų galima ją paduoti skęstančiajam. Jokiu būdu jam negalima duoti rankos! Nebent esate keliese. Bet jei skęstantis vienas ir gelbėtojas vienas, tai didžiausia tikimybė, jog rezultatas bus du skenduoliai. Ar, sakykim, aš sveriu 115 kg, o mane gelbėja jaunuolis. Tai

aš tą vaiką iš karto ištraukčiau. Tuo metu žmogui būna šokas, jis nekontroliuoja savęs, todėl lengvai gali į vandenį įtraukti ir gelbėtoją. Geriausia mesti virvę, duoti šaką. Bet svarbiausia – žmogų raminti. Kalbėti, kad tarnybos informuotos, kad gelbėtojai greitai atvyks, kad žmogus privalo laukti, nes tikrai jį išgelbės“, – kalbėjo V. Tereškevičius.

Reikia išlikti ramiam

Paklaustas, ką daryti, jei įlūžai pats, V. Tereškevičius tvirtai atsakyti negalėjo: „Sunku komentuoti. Kalbėti lengva tuomet, kai nesi toje situacijoje. Man pačiam yra tekę prieš keletą metų, kaiėjau link kranto, įlūžti. Iš ryto išvykome žvejoti, o popiet aplink nendres ledas atitirpo. Įlūžau iki juosmens, leduką išdauziau ir išėjau. Bet, žinokite, šokas didelis. Atrodo, nieko baisaus neįvyko, esu suaugęs žmogus, tą darbą dirbantis. Bet tai nieko nereiškia. Reikia situaciją labai ramiai įsivertinti. Svarbiausia, kad būtų palaikymas – bent koks, kad matytum, kad yra gyvas žmogus prie tavęs“, – sakė Anykščių rajono ugniagesių tarnybos vadovas Valdas Tereškevičius.

Internetiniame Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos puslapyje rašoma, kad įlūžus reikia ropštis ant ledo į tą pusę iš kur atėjote, o ne plaukti pirmyn. „Nesikapanokite vandenyje ir visu kūnu svoriu neužgulkite ledo krašto. Ant ledo užšliaužti reikia plačiais ištiesus rankas, kad padidėtų atramos plotas. Pasistenkite kaip galima daugiau krūtine užgulti ledą, paskui atsargiai ant jo iškelti vieną koją, po to kitą. Užšliaužus ant ledo, negalima tuoju pat stotis. Reikia nusiridenti nuo eketės kuo toliau į tą pusę, iš kurios atėjote, nes ten ledas tvirtesnis. Tik išlipus ant kranto reikia bėgti, kad sušiltumėte, ir kuo greičiau pasiekti šiltą vietą. Jei pavyko ištraukti žmogų ant ledo, reikia su juo kuo toliau šliaužti nuo pavojingos vietos ir kaip galima greičiau skendusįjį pristatyti į šiltą vietą. Čia nukentėjusį ištrinti, pagirdyti karšta arbata, perrengti sausais rūbais, suteikti pirmąją medicinos pagalbą“, – skelbiama Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos tinklapyje.

Gelbėja ir gyvūnus

Anykščių priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos viršininkas Saulius Slavinskas sakė, kad šiais metais, jo duomenimis, iškvietimų gelbėti įlūžusius žmones dar nebuvo.

(Nukelta į 6 psl.)

vardadieniai

šiandien

Viltėnis, Žiedė, Povilas, Paulius.
sausio 26 d.Timotiejus, Titas, Rimantas,
Eigilė, Justas, Paulė, Rimas.

sausio 27 d.

Angelė, Jogundas, Jogundė,
Natalis, Ilona, Anelė.

sausio 28 d.

Tomas, Gedautas, Nijolė,
Leonidas, Manfredas.

mėnulis

sausio 25 - 28 d.d. - delčia.

anekdotas

Naujasis rusas susilaužė ranką. Ateina pas daktarą, tas apžiūri ir sako:

- Na, ką... Reikės dėti gipsą...
- Kam gipsą? Dėk marmurą, aš moku!

Susitinka du draugai ir kalbasi:
- Įsivaizduok, kas man atsitiko. Pasiunčiau savąją į parduotuvę bulvių, o ją mašina ėmė ir pervaziavo.

- O tai ką dabar darysi?
- Virsiu ryžius...

Susitinka danguje du kaimynai - Jonas ir Petras. Jonas ir klausia:

- Na, kaimynėli, tai kaipgi tu numirei?

- Ai, sušalau... O kaip tu?
- Aš tai iš laimės: grįžau iš komandiruotės, žiūriu - žmona viena. Apieškojau spintoj, po lova, niekur meilužio neradau, tai taip ir numiriau iš laimės.

- Reikėjo šaldytuve pažiūrėti, tai dabar dar abu gyvi būtime...

Ateina maža mergaitė pas savo tėtį, karininką, ir sako:

- Tėte, noriu drambliukų.
- Drambliukai pavargę, jiems reikia pailsėti. Kitą kartą.
- Na, tėte, na labai noriu.
- Negaliu, jie visą dieną bėgiojo, jiems pamiegoti reikia.
- Na tėteaa...
- Negaliu.
- Tėteeeaaa!!!
- Na gerai, bet tik neilgam. Pulkas, dujokaukes užsidėt! Bėgte marš!

oras

-1

-4

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

„...neišėjusiems sugrįžti...“

JONAS JUNEVIČIUS

Tokiu pavadinimu Anykščių koplyčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre eksponuojama fotomenininko, žurnalisto, rašytojo Algimanto Žižiūno fotografijų paroda.

Pasak koplyčios vedėjos Jolitos Karalienės, šią fotografijų parodą surengė Lietuvos centrinis valstybės archyvas, kuriame nuo 2009 – ūjų saugomas A. Žižiūno archyvas, jo 80 – ojo gimtadienio (gimė 1940 m. sausio 10 d.) progai: „Po Lietuvą keliavusi paroda pasiekė Anykščius, kur A. Žižiūnas beveik prieš šešis dešimtmečius pradėjo savo, kaip fotomenininko bei žurnalisto, kelią. Koplyčioje paroda ir buvo atidaryta per jo gimtadienį, sausio 10 dieną“.

Algimantas Žižiūnas niekuomet nepamiršo Anykščių, dažnai čia lankėsi. Šioje nuotraukoje jis 2005 metų Miesto šventėje.

Jono JUNEVIČIAUS nuotr.

Kaune gimęs ir augęs A. Žižiūnas fotografuoti pradėjo dar mokyklos suole, intensyviai fotografavo ir mokymasis Kauno maisto pramonės technikumė, kurį baigęs dirbo „Anykščių vyno“ gamykloje. Meniškos prigimties jaunuolio nuotraukos buvo pradėtos spausdinti „Anykštos“ pirmą kartą - rajono laikraštyje „Kolektyvinis darbas“, kuriame jis dirbo nuo 1965 – ūjų iki 1970 – ūjų fotokorespondentu, literatūriniu darbuotoju. Dirbdamas redakcijoje organizavo pirmąją Anykščių krašto fotomėgėjų parodą, bendradarbiavo respublikinėje spaudoje, dalyvavo respublikiniuose ir tarptautiniuose konkursuose, parodose.

1970 – aisiais A. Žižiūnas išsikėlė į Vilnių, baigė žurnalistikos studijas, dirbo savaitraščiuose „Liaudies sargyboje“, „Kalba Vilnius“, dienraštyje „Komjainimo tiesa“, žurnale „Mokykla“, bendradarbiavo su Jungtinėse Amerikos Valstijose leidžiamu laikraščiu „Draugas“, o nuotraukas spausdino bene visi tuomet Lietuvoje leidžiami žurnalai. Atsidavęs meninei kūrybai, jis daugiau kaip tris dešimtmečius atkakliai, su užsidegimu, kūrė fotografijų ciklą „Veidai ir mintys“, surengė gausybę šio

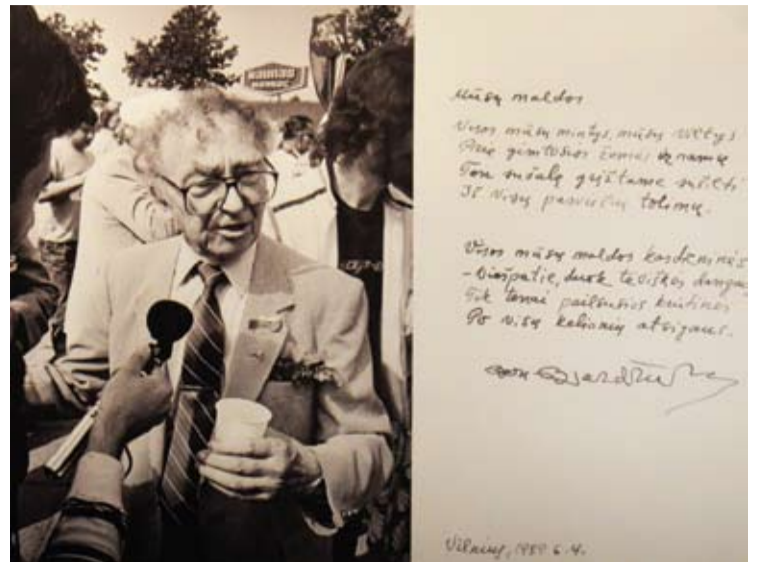
neįkainojamo ciklo parodų. Meniškus ciklo portretus nuotraukose lydi fotografuotų išymių žmonių (politikų, rašytojų, muzikų, dailininkų, mokslininkų) mintys, išvalgos, užrašytos ant nuotraukos portretuose įamžintų žmonių ranka. Kiek kantrybės, atkaklumo reikdavo autoriui, kad su atspausdinta nuotrauka vėl susirastų žmogų, gauti jo ranka parašytą nuoširdų ir prasmingą autografą.

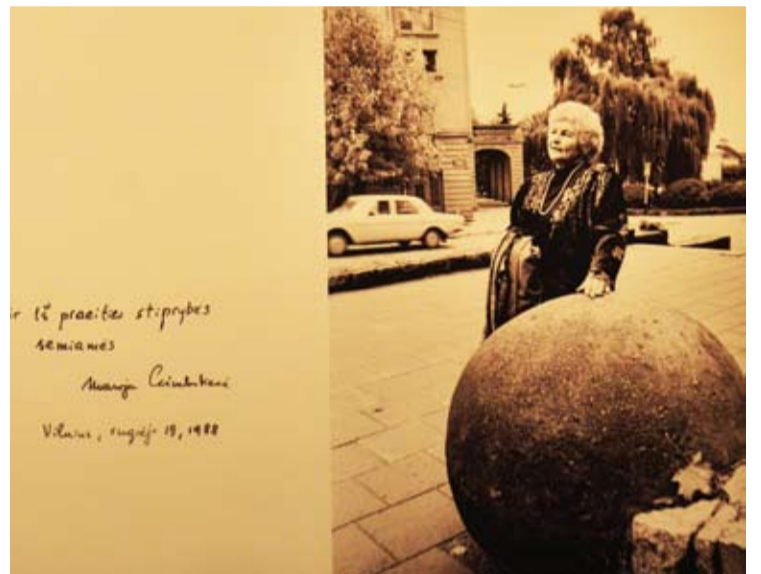
Kur bebūčiau, Lietuvos gėmta
mano rūpestis.

Valdas A. Adamkus

JAV lietuvių visuomenės veikėjas Valdas Adamkus. Vilnius, 1989 m. rugsėjo 14 d.

Poetas Bernardas Brazdžionis. Kaunas, 1989 m.

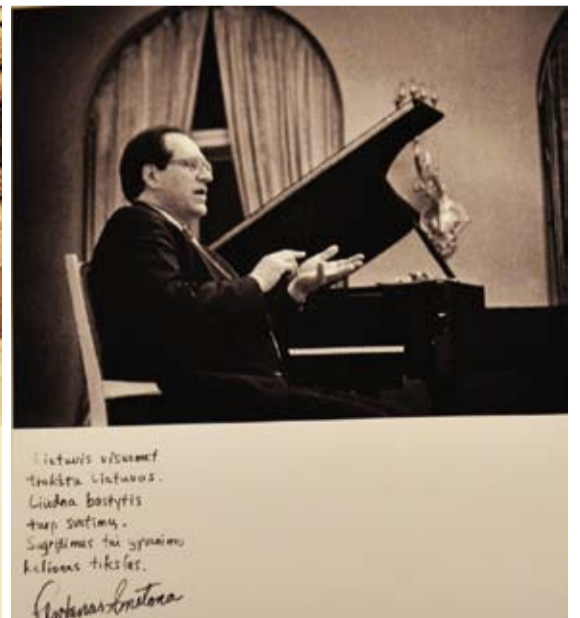
JAV lietuvių, antropologė Marija Gimbutienė. Vilnius, 1988 m. rugsėjis.

Savo viso gyvenimo kruopštų ir nuoseklų darbą, viso gyvenimo asmeninį fotografijų ir negatyvų archyvą, kurio vertė neįkainojama - apie 1 milijoną negatyvų, dokumentinių ir meninių nuotraukų, tarp kurių ir 1500 „Veidų ir minčių“ nuotraukų kolekcija, A. Žižiūnas padovanojo ir perdavė saugoti Lietuvos centriniam valstybės archyvu.

Paroda „...neišėjusiems sugrįžti...“ tik mažytė dalelytė iš „Veidų ir minčių“ ciklo. Eks-

ponuojamose nuotraukose – Atgimimo metais po daugiau nei prieš keturiasdešimt metų karo išvyti migrantai, vėl sugrįžę į gimtinę koncertuoti, rengti kūrybos vakarus ar tiesiog lankyti giminės tėvynėje. Parodos pristatyme teigiama, kad ši paroda skirta ne tik prisiminti savo valstybės istoriją, tačiau pirmiausia padėkoti šioms išvykusiems, tačiau nepriklausomą valstybę kūrusiems žmonėms.

Paroda veiks iki pirmųjų vasario dienų.

Lietuvių visuomenės
trūksta Lietuvos.
Lietuva būtų
tarp šeimų.
Sugrįžti tu gyvenimo
kūlimas tikslas.
Antanas Smetona

JAV lietuvių, pianistas, pedagogas, Lietuvos prezidento Antano Smetonos vaikaitis Antanas Smetona. Vilnius, 1990 m. Kovo 7 d.

Algimanto ŽIŽIŪNO nuotr.